

ſtaben, men tværtimod paa at udvillig og ſtarke deres Dømmekraft og Kritik, føre dem ind i de omtvistede Spørgsmaal, lade dem ſe de forſjellige Maader, hvorpaa de kunne opfattes, og de forſjellige Afgjørelſer, man kan komme til, for derigjennem at ſætte dem iſtand til ſelv at træffe de fornødne Afgjørelſer i de Tilfælde, der ville møde dem i Livet. Selv om man vilde gjøre det juridiſke Studium dobbelt ſaa stort, ſom det nu er, vilde det være aldeles umuligt at lære en Jurift, hvorledes han ſkulde bømme i alle forekommende Tilfælde, naar han bliver anſat i den og den Birkſomhed, eller hvorledes han i Administrationen ſkulde møde hvert kommende Tilfælde; men hvad det kommer an paa, er at lære ham de rette Principer for at bømme, at lære ham at lægge Underſøgelsen rigtig tilrette, ſaaledes at han følger ſig ſikker paa at komme til et nogenlunde rigtigt Reſultat i hvert enkelt Tilfælde. Naar der nu ſærlig med Hensyn til det retsvidenſtabelige Studium er blevet klaget over, ogſaa af det ærede Medlem for Langeland, at det led under ſtore Mangler, maa det være mig tilladt at berøre et Par af de Mangler, ſom han ſaaledes vilde gjøre gjældende. Det fremhævedes ſørſt, at der er blevet lagt en ſaakaldt Bienniums- eller toaarig Plan for Forelæſningerne, men at den ikke blev overholdt. Det Samme gjælder med Hensyn til det ſtatsvidenſtabelige Studium; men det er ogſaa ſtadig fra vor Side og ligeledes fra mine juridiſke Kollegers Side blevet gjort gjældende, at det er umuligt med de forhaandenværende Kræfter at gennemføre en toaarig Plan; derſom man ſkulde naae hertil, maatte der anſættes et betydelig ſtørre Antal Lærere; det er en nødvendig Betingeſe. Naar der ſærlig klages over, at ſtundom enkelte Fag i lang Tid ſlet ikke doceres, har det ganſke ſikkert noget ſin Grund i den ſtarke Afgang, der har været i Fakultetet, den deraf følgende ſtore Tilgang af nye Lærerkrefter, og de ſtundom lange Vakancer, der have været nødvendige, ſør man har kunnet faae Pladsen beſat. Under ſaadanne Forhold maa der indtræde Uregelmæſſighed i den lagte Plan, og jeg tror ikke, at de paa nogen Maade kunne undgaa. Men dernæſt antager jeg, at det i det Hele taget vil være umuligt at naae til en virkelig toaarig Plan for Forelæſningerne ved det rets- og ſtatsvidenſtabelige Fakultet. Jeg anſer det ved det ſtatsvidenſtabelige Fakultet for muligt at naae til en treaarig Plan for Forelæſningerne. Der kan dog mulig ogſaa hertil behøves lidt flere Kræfter, end der haves, og der er jo fra Univerſitetets Side ſtillet Fordring om eller Forſlag om ialtſald at udvide Fakultetet ved Anſættelſen af en ſtatsvidenſtabelig Docent; men den høitæredede Miniſter har troet af Hensyn til de finantielle Krav ikke at kunne gaa ind paa denne Fordring. Det er altſaa ialtſald ikke Fakultetets Skyld, om det bliver umuligt at fyldeſtigjøre dette Krav om en forlort

Forelæſningstid; men dernæſt ſkal jeg gjøre opmærkſom paa, at ſelv om man naaede til en ſaadan Trienniumsplan, vilde man derved ikke naae til det, ſom Thinget væſentligt har havt for Øie ved at fordrø noget ſaadant, nemlig at de ſkulde være muligt til enhver Tid for de begyndende Studerende at følge hele Studiet i de tre Aar, thi det er en Selvfølge, at naar man lagde en treaarig Plan, vilde jo kun hvert tredie Aar være paſſende for dem, der begyndte Studiet, og ſkulde man for dem, der hvert Aar begyndte Studiet, kunne lægge en treaarig Plan, ſom ſuccesſfuld førte dem ad den rette Vej gjennem de forſjellige Fag, maatte man viſtno have en tredobbelte Beſætning af Lærerkrefter for at fyldeſtigjøre diſſe Krav. Naar man dernæſt klager over den lange Tid, der medgaaer til de forſjellige Studier og ikke mindſt til det retsvidenſtabelige Studium, tror jeg for det Førſte, at man ikke altid opgjør Beregningen paa rette Maade. Det hændes ikke ſjældent, at der er Studenter, der i flere Aar ere borte fra Univerſitetet, fordi deres økonomiſke Forhold nødfage dem til at modtage Duſtlererpladſer eller til at virke paa anden Maade. Det er da en Selvfølge, at ſaadanne Studerende behøve en lang Aarvætte, førend de kunne tage Examen, og tager man derfor Gjennemſnittet af den Tid, der for Alle er medgaaet til at tage Examen, ſaar man et meget urigtigt Indtryk. For at tage et beſtemt Exempel ſkal jeg nævne, at vi ved det ſtatsvidenſtabelige Fakultet havde en Student fra 1871; men derſom man derfor vilde tro, at der behøvedes 10 Aar til det ſtatsvidenſtabelige Studium ved Univerſitetet, vilde man tage fuldtændig feil. Af økonomiſke Grunde har den Paagjældende været længere Tid borte fra Univerſitetet, han har derfor kun ſtuderet i forholdsvis kort Tid og vil maafte i Virkeligheden tage Examen i kortere Tid end den, der er nødvendig for Mange. Medens jeg var Student, var der en theologiſk Studerende, ſom var 14 Aar om at tage Examen. En ſaadan Studerende bringer Gjennemſnittet høit i Veiret, men derfra at ſlutte, at Studietiden er unødvendig lang, vilde virkelig være urigtigt. Selv om man imidlertid ſer bort fra ſaadanne abnorme Tilfælde, maa det erindres, at en meget ſtor Del af de Studerende ere nødfagede til af økonomiſke Grunde at anvende en ſtor Del af deres Tid, tilbels af deres bedſte Arbejdstid, paa anden Gjerning, navnlig paa Informationer, og jeg tror derfor ikke, at man uden videre kan henviſe til Forholdene i Lydsland, thi jeg tror ikke, at Forholdene i den Henseende der ere de ſamme ſom her. Vil man ſpørge, hvor lang Tid der medgaaer til Studierne, maa man ſe paa de jevnt flinke, jevnt begavede Studerende, der økonomiſt ere ſaaledes ſtillede, at de virkelig kunne anvende deres Tid paa Studierne, og ſpørge, hvor lang Tid de behøve til at tage Examen. — Der klages dernæſt over, at Manuduktionsvæſenet florerer ſaa